

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Krapina, svibanj 2015.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	4
IV.	SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA	5
V.	NALAZ	20
VI.	OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/14-10/61
URBROJ: 613-04-15-19

Krapina, 19. svibnja 2015.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA KOD TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U
VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA
PODRUČJU KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti sprječavanja i otkrivanja prijevvara kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Krapinsko-zagorske županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 17. studenoga 2014. do 19. svibnja 2015.

I. PREDMET REVIZIJE

Prijevarena se obično karakterizira kao obmana, varanje, skrivanje, tajenje ili kršenje povjerenja, s ciljem pribavljanja koristi ili stjecanja neke neopravdane ili nepoštene prednosti. To je u većini slučajeva protupravna radnja, gdje jedna strana namjerno obmanjuje drugu pogrešnim predstavljanjem. Najčešći oblici prijevare su: zlouporaba odnosno otuđivanje imovine, prijevarena u financijskom izvještavanju, nezakonito stvaranje troškova i obveza za društvo i korupcija (osobito u postupcima nabave i prodaje).

Najbolja praksa podrazumijeva sprječavanje, otkrivanje i odgovarajući odgovor na prijevare. Postiže se uspostavljanjem standarda i omogućivanjem prepoznavanja i izvješćivanja o prijevarama, razvijanjem alata koji sprječavaju i otkrivaju prijevare i odgovarajućim odgovorom na sumnje o prijevarama.

Sprječavanje prijevare je troškovno najdjelotvorniji način njezine kontrole i smanjuje vjerojatnost njezina pojavljivanja. Podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevare, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevare kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare, te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor rukovoditelja na rizike prijevare. Sprječavanje treba biti podržano odgovarajućim mehanizmima otkrivanja, kako bi eventualne prijevare bile otkrivene što je moguće ranije i kako bi bile poduzete odgovarajuće aktivnosti. Primjena sustava otkrivanja prijevare ima učinak odvraćanja i jamči da će pokušaji prijevare biti brzo i pouzdano otkriveni. Ako mogući počinitelji prijevare znaju da će biti otkriveni, manja je vjerojatnost da će pokušati prijevare. Sustav otkrivanja podrazumijeva analitičke i druge postupke za razotkrivanje nepravilnosti, te izvješćivanje o sumnji na prijevare.

Prijevare u javnom sektoru mogu imati za posljedicu financijske gubitke i uništavanje ugleda, mogu nepovoljno utjecati na moral zaposlenika i potkopati povjerenje javnosti u isporuku javnih usluga. Zbog toga rukovoditelji moraju osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijevare pojave u njihovom području odgovornosti.

Predmet revizije učinkovitosti su politike i postupci za sprječavanje i otkrivanje prijevare te aktivnosti koje društva poduzimaju kako bi spriječila i otkrila prijevare. Revizijom je obuhvaćeno pet trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Krapinsko-zagorske županije (Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina, Niskogradnja d.o.o., Pregrada, Humkom d.o.o., Hum na Sutli, te Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok). Odabrana su trgovačka društva prema kriteriju značajnosti u ostvarenju prihoda u 2013.

Društvo Zagorski vodovod d.o.o. Zabok je pravni sljednik javnog poduzeća osnovanoga 1960. Nakon usklađenja općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima, u ožujku 1997. je upisano u registar Trgovačkog suda u Zagrebu. Suosnivači društva su jedinice lokalne samouprave (gradovi Zabok, Zlatar, Klanjec, Donja Stubica i Oroslavje, te općine Bedekovčina, Budinščina, Gornja Stubica, Hrašćina, Jakovlje, Konjščina, Kraljevac na Sutli, Krapinske Toplice, Kumrovec, Lobar, Mače, Marija Bistrica, Mihovljan, Novi Golubovec, Stubičke Toplice, Sveti Križ Začretje, Tuhelj, Veliko Trgovišće, Zagorska Sela, te Zlatar Bistrica), koje imaju od 1,11 % do 8,60 % udjela u temeljnom kapitalu tog društva. Temeljni kapital iznosi 71.459.000,00 kn.

U 2013., u skladu s odredbama Zakona o vodama društvo je preuzelo djelatnost odvodnje od drugog društva (Komunalno d.o.o., Zabok), bez promjene temeljnog kapitala, zbog čega je u prosincu 2013. upisana promjena predmeta poslovanja i izmjena odredbi Društvenog ugovora

Djelatnost je javna vodoopskrba i odvodnja. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Koncem 2014. imalo je 193 zaposlenika.

Društvo Krakom d.o.o., Krapina je osnovano 1992. na temelju Društvenog ugovora iz studenoga 1998. Suosnivači društva su jedinice lokalne samouprave (grad Krapina i općine Đurmanec, Jesenje, Petrovsko i Radoboj), koje imaju od 2,14 % do 83,48 % udjela u temeljnom kapitalu tog društva. Nakon usklađenja s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu upisano je pod nazivom Krakom d.o.o., za obavljanje komunalnih usluga, Krapina. U 2014., zbog usklađenja s odredbama Zakona o vodama, provedena je statusna promjena odvajanja s preuzimanjem dijela imovine društva od novoosnovanog društva Krakom-vodoopskrba i odvodnja d.o.o., Krapina. Temeljni kapital smanjen je s 9.617.700,00 kn na 7.286.500,00 kn. Osnovna djelatnost je održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta, groblja, tržnice na malo, te obavljanje dimnjačarskih poslova. Prema odredbama Društvenog ugovora, tijela upravljanja Društvom su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava, a Nadzorni odbor nije ustrojen. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, osnivači društva nisu imenovali članove Nadzornog odbora. Koncem 2014. imalo je 65 zaposlenika.

Društvo Niskogradnja d.o.o., Pregrada je pravni sljednik javnog poduzeća za stambeno-komunalnu djelatnost i uređenje naselja i prostora, osnovanog 1991. U 2014., zbog usklađenja s odredbama Zakona o vodama, provedena je statusna promjena odvajanja s preuzimanjem dijela imovine društva od novoosnovanog društva Viop d.o.o., Pregrada. Temeljni kapital smanjen je sa 7.296.100,00 kn na 2.048.100,00 kn. Osnivač i jedini član društva je grad Pregrada. Osnovne djelatnosti su istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina, održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, nerazvrstanih cesta, tržnice na malo, upravljanje i održavanje groblja, prijevoz pokojnika, upravljanje nekretninama, prijevoz za vlastite potrebe, te iznajmljivanje strojeva i opreme. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Koncem 2014. imalo je 32 zaposlenika.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli je osnovano 1994. Osnivač i jedini član društva je općina Hum na Sutli. Temeljni kapital iznosi 2.600.000,00 kn. U 2014., zbog usklađenja s odredbama Zakona o vodama, odvojeno je društvo Humvio d.o.o., Hum na Sutli, bez promjene temeljnog kapitala. Djelatnost je prikupljanje, odvoz, deponiranje i zbrinjavanje komunalnog otpada, pogrebne i grobljanske usluge, odražavanje cesta, upravljanje i održavanje stambenih zgrada, održavanje i čišćenje javnih površina, održavanje i upravljanje tržnicom, prodaja i opskrba prirodnim plinom. Tijela upravljanja su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Koncem 2014. imalo je 15 zaposlenika.

Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok je osnovano 1962. Nakon usklađenja ustroja s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, u listopadu 1997. upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod nazivom Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok. Osnivači društva su jedinice lokalne samouprave (grad Zabok i općine Bedekovčina, Krapinske Toplice, Sveti Križ Začretje i Veliko Trgovišće), koje imaju od 16,0 % do 25,0 % udjela u temeljnom kapitalu. Temeljni kapital iznosi 6.260.300,00 kn.

Zbog usklađenja s odredbama Zakona o vodama, u 2013. izdvojena je gospodarska cjelina komunalnih vodnih građevina (javna odvodnja) i pripojena društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, bez promjene temeljnog kapitala. Djelatnost je održavanje čistoće, odlaganje komunalnog otpada, održavanje javnih površina, tržnice na malo, upravljanje i održavanje zgrada. Tijela upravljanja su Skupština i Uprava. Koncem 2014. imalo je 22 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi jesu li društva uspostavila prikladne politike, procedure i kontrole kako bi spriječila prijevare
- utvrditi poduzimaju li potrebne aktivnosti kako bi povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevara
- ocijeniti djelotvornost sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevara
- utvrditi koje su postupke društva uspostavila kako bi što prije otkrila prijevare.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevara, odgovornost rukovoditelja i zaposlenika u pogledu sprječavanja prijevara, sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevara, analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno poslovanje za 2014. Ovisno o ocjeni rizika, za pojedina područja revizije su obuhvaćena i ranija razdoblja.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri odabiru revizijskog pristupa, kako bi se pribavili mjerodavni revizijski dokazi i odgovorilo na ciljeve revizije primijenjene su različite metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza.

Trgovačkim društvima su poslani upitnici u vezi politika i postupaka za sprječavanje prijevara, odgovornosti rukovoditelja i zaposlenika u pogledu sprječavanja prijevara, sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevara te analitičkih i drugih postupaka za otkrivanje prijevara. Provjeravani su dokazi za pojedine tvrdnje iz pribavljenih odgovora. Proučeni su i analizirani zakoni, propisi i drugi akti te dokumentacija i informacije o poslovanju trgovačkih društava obuhvaćenih revizijom, stručni članci, strategije i drugo. Provjereno je jesu li društva donijela politike i procedure za sprječavanje prijevara i jesu li uspostavila učinkoviti sustav unutarnjih kontrola i promicala korporativno upravljanje kao sustav kojim se provode kontrole i nadzor nad radom društva. Nadalje, provjereno je donošenje etičkih kodeksa i njihova primjena u poslovanju društava. Analizirani su strategije, planovi, politike i smjernice te su obavljena izravna dokazna ispitivanja s obzirom na područja podložna prijevari (donošenje općih i pojedinačnih akata, kolanje dokumentacije i informacija, blagajničko poslovanje, donacije, obračun plaća i naknada, nabavu roba, radova i usluga, zapošljavanje i otpis potraživanja). Obavljeni su razgovori s direktorima i zaposlenicima te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Okosnicu revizije su činila sljedeća pitanja:

- Jesu li uspostavljene politike i postupci za sprječavanje prijevара?
- Jesu li rukovoditelji i drugi zaposlenici upoznati sa svojim odgovornostima u pogledu sprječavanja prijevара?
- Je li uspostavljen djelotvoran sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара?
- Jesu li uspostavljeni odgovarajući analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара?

IV. SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA

Politike i postupci za sprječavanje prijevара

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok uspostavilo je kontrolne mehanizme, odnosno donijelo je određene dokumente kojima je utvrdilo načela poslovnog i etičkog ponašanja te postupke radi sprječavanja prijevара i korupcije. Etičkim kodeksom utvrđene su temeljne etičke vrijednosti i načela koje su zaposlenici dužni primjenjivati u poslovnim odnosima (povjerenje i kolegijalnost, zakonitost i stručnost u radu, timski rad i profesionalna komunikacija, uvažavanje potreba korisnika usluge, izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa i drugo), kao i pravila postupanja u slučaju njihovih povreda. Prethodnih godina, uspostavljen je integrirani sustav upravljanja okolišem prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 14001:2004. Praćenjem i kontrolom utvrđenih procesa smanjuje se rizik mogućih prijevара. Davanje i primanje poklona i ugošćivanje je uređeno Etičkim kodeksom. Zaposlenici ne smiju primati darove od osoba s kojima su u poslovnom odnosu, osim ako se radi o prigodnim darovima simbolične vrijednosti koji ne dovode u obvezujuću ovisnost, što vrijedi i za davanje darova i ugošćivanje. Korištenje sredstava društva (kratkotrajna i dugotrajna imovina, službena vozila i mobiteli) utvrđeno je općim aktima. Postupanje s kratkotrajnom i dugotrajnom imovinom (rashodovanje, vođenje evidencija, naknade štete na zaduženoj imovini) uređeno je Pravilnikom o rashodovanju i postupanju s kratkotrajnom i dugotrajnom imovinom iz rujna 2009. Rashodovanje imovine provodi povjerenstvo koje imenuje direktor, a odluke donosi Uprava. Voditelje službi komercijale-skladišta te financija i računovodstva, zaposlenici su dužni pisanim putem obavijestiti o rashodu, posudbi ili promjeni lokacije imovine. Za korištenje pojedinih alata i opreme vode se alatne knjižice iz kojih je vidljivo tko je alat ili opremu zadužio. Pravilnikom o korištenju službenih vozila iz lipnja 2014. uređeno je korištenje službenih vozila. Za obavljanje djelatnosti društva korišteno je 49 vozila (27 teretnih, 14 osobnih, 5 radnih strojeva i 3 priključna vozila). Korištenje službenih vozila izvan radnog vremena dopušteno je za potrebe pripreme radova, za dežurstva, u slučaju kvara na terenu ili u slučaju nastupa okolnosti koje se nisu mogle unaprijed predvidjeti. Putne radne listove za sva službena vozila izdaje dežurni ili neposredni rukovoditelj. Prema odluci Skupštine i Ugovora o posebnim pravima i obvezama (menadžerski ugovor) iz prosinca 2013., direktor ima pravo na korištenje službenog vozila za obavljanje službenih poslova i putovanja 24 sata dnevno. Korištenje službenih mobitela (97) utvrđeno je pojedinačnim odlukama direktora, kojima je određen promet mobilnog uređaja (razgovori, poruke, internet). Za korisnike službenih mobitela je uvedena opcija Privatni račun prema kojoj za ostvareni veći trošak od dodijeljenog tarifnog modela korisnici zaključuju ugovor s pružateljem usluga mobilne telefonije uz ispostavu računa na kućnu adresu. Pristup imovini izvan radnog vremena imaju zaposlenici koji su prema rasporedu u pripravnosti, a radna mjesta u pripravnosti definirana su Kolektivnim ugovorom. Poslovne odluke donose Uprava, Nadzorni odbor i Skupština u okviru odgovornosti koje su određene Društvenim ugovorom i Ugovorom o posebnim pravima i obvezama (menadžerski ugovor).

Donošenje odluka potkrijepljeno je odgovarajućom dokumentacijom (odluke direktora, zapisnici sa sjednica Nadzornog odbora i Skupštine) iz koje je vidljiva zakonska ili druga osnova za donošenje odluke. Na mrežnim stranicama društva, a prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13), javno se objavljuju bitni podaci o društvu, osim Plana i izmjene plana nabave koji nisu objavljeni. Direktor i ovlašteni predstavnici naručitelja u pojedinim predmetima nabave su potpisali izjave o nepostojanju sukoba interesa prema odredbama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14).

Donošenje odluka u području javne nabave nije u cijelosti slobodno od sukoba interesa, s obzirom da članovi Nadzornog odbora prema odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi, nisu potpisali izjave o nepostojanju sukoba interesa. Revizijom su utvrđene slabosti u području zapošljavanja.

Društvo Krakom d.o.o., Krapina donijelo je određene dokumente kojima je utvrdilo poslovna načela te postupke radi sprječavanja prijevara i korupcije. Etičkim kodeksom utvrđena su osnovna etička pravila ponašanja svih zaposlenika radi utvrđivanja i promicanja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima (povjerenje i kolegijalnost, zakonitost i stručnost u radu, timski rad i profesionalna komunikacija, uvažavanje potreba korisnika usluge, izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa i drugo). Etičkim kodeksom zabranjeno je zaposlenicima davanje i primanje poklona i ugošćavanje. Korištenje sredstava društva (službena vozila, informatičke opreme i mobiteli) uređeno je pojedinačnim odlukama direktora. Korištenje službenih vozila utvrđeno je Odlukom o korištenju motornih vozila u vlasništvu društva iz svibnja 2012. i Odlukom o obvezi vođenja evidencije o korištenju službenih vozila iz rujna 2011. Korištenje motornih vozila i radnih strojeva zaposlenicima je dopušteno samo za potrebe izvršavanja radnih zadataka, a zadužuju ih zaposlenici koje odredi neposredni rukovoditelj. Za korištenje vozila vodi se pojedinačna evidencija (putni nalog i putni radni list) iz koje je vidljiva svrha korištenja i prijeđeni kilometri. Korištenje informatičke opreme uređeno je odlukom direktora iz ožujka 2012. Informatičku opremu zaposlenici su obvezni koristiti isključivo u poslovne svrhe. Korištenje službenih mobitela (26) je određeno odlukama direktora iz ožujka 2009. Kontrolu troškova provodi odjel za financije i obračun plaća. Zaposlenici koji su raspoređeni na poslove zimske službe i obavljanje pogrebnih usluga imaju pristup imovini društva izvan radnog vremena. Pristup imovini nadziru i prate ovlašteni zaposlenici. Postupci donošenja odluka u nadležnosti su tijela društva (Skupština, Nadzorni odbor i Uprava). Odluke se donose u skladu s odredbama Društvenog ugovora, te Kolektivnog ugovora. Donošenje odluka potkrijepljeno je odgovarajućom dokumentacijom (odluke direktora, zapisnici sa sjednica Skupštine i Uprave) iz koje je vidljiva zakonska ili druga osnova za donošenje odluka, te su prikladno zabilježene i dokumentirane. Za donošenje odluka iz područja javne nabave vode se posebni zapisnici i bilješke. Društvo je na mrežnim stranicama objavilo gospodarske subjekte s kojima ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi. Transparentnost donošenja odluka dijelom je osigurana objavom odluka na mrežnoj stranici na kojoj je društvo objavilo osnovne informacije i podatke o djelatnostima društva, zakone i propise, odluke vezane za korisnike usluga, informacije o postupcima javne nabave (obavijesti o raspisanim natječajima, Plan nabave, Registar ugovora o javnoj nabavi odnosno okvirnih sporazuma). Godišnji planovi, programi, izvještaji o radu i financijska izvješća, nisu objavljeni.

Društvo Niskogradnja d.o.o., Pregrada uspostavilo je kontrolne mehanizme, odnosno donijelo je određene dokumente kojima je utvrdilo načela poslovnog i etičkog ponašanja te postupke radi sprječavanja prijevara i korupcije.

Etičkim kodeksom utvrđena su osnovna etička pravila ponašanja svih zaposlenika radi utvrđivanja i promicanja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima (povjerenje i kolegijalnost, zakonitost i stručnost u radu, timski rad i profesionalnost u komunikaciji, uvažavanje potreba korisnika, izbjegavanje i prevencija sukoba interesa, odgovornost upravljanja imovinom, poslovnim financijama, postupcima nabave, povjerljivosti osobnih podataka i informacija o poslovanju). Društvo je prethodnih godina uspostavilo integrirani sustav upravljanja kvalitetom kojim su utvrđeni poslovni procesi prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 9001:2008.

Praćenjem i kontrolom utvrđenih procesa smanjuje se rizik mogućih prijevара. Donesene su procedure za donošenje odluka za postupke javne nabave, za koje se vode posebni zapisnici i bilješke koji prethode donošenju odluka. Zabrana davanja i primanja poklona i ugošćavanja utvrđena je Etičkim kodeksom. Korištenje sredstva organizacije uređeno je, osim Etičkim kodeksom i Pravilnikom o radu, Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji društva i odlukama direktora. Pravilnikom o radu su propisani odnosi i korištenje imovine društva, koji se odnose na obvezu pažljivog postupanja, održavanja i korištenja sredstva rada, zabranu otuđivanja i nenamjenskog korištenja imovine društva, te zabranu iznošenja poslovnih dokumenata i dokumentacije bez odobrenja nadležnog zaposlenika. Odlukama direktora uređeno je korištenje radnih strojeva, službenih vozila i mobitela. Vode se evidencije korištenja radnih strojeva i službenih vozila koje sadrže relaciju, svrhu korištenja, vrijeme korištenja i prijeđene kilometre. Korištenje privatnog automobila u službene svrhe utvrđeno je Odlukom direktora, a odobreno je voditelju proizvodnje i sanacije kamenoloma, te poslovođi sanacije, prerade i održavanja zbog stalnog obavljanja poslova na terenu (kamenolom), uz naknadu troškova u visini 2,00 kn po prijeđenom kilometru. Korištenje mobilnih telefona (29) utvrđeno je Odlukom direktora, kojom se svakom korisniku određuje platežna odgovornost za korištenje uz specifikaciju tarifnog modela koji koristi. Svaki korisnik mobilnog telefona potpisuje izjavu kojom prihvaća utvrđeni limit za razgovore i dodatne usluge. Pristup imovini društva izvan radnog vremena imaju zaposlenici koji obavljaju djelatnost pogrebnih usluga, zbog naravi poslova. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji društva, kojim je utvrđen opis radnih mjesta, način obavljanja poslova, te su imenovane osobe za obavljanje pojedinih poslova uređeno je sprječavanje eventualne zloupotrebe (voditelji koji organiziraju i koordiniraju poslove i zaposlenici koji su zaduženi za ključeve poslovnih prostorija). Poslovne odluke donosi Uprava, Nadzorni odbor i Skupština. Postupci donošenja odluka su utvrđeni Ugovorom o radu direktora, Izjavom o Društvu i Pravilnikom o radu i sistematizaciji radnih mjesta. Donošenje odluka potkrijepljeno je odgovarajućom dokumentacijom iz koje je vidljiva zakonska i druga osnova za donošenje odluka, a odluke su prikladno zabilježene i dokumentirane. Direktor i članovi nadzornog odbora su potpisali izjave o postojanju/nepostojanju sukoba interesa prema odredbama Zakona o javnoj nabavi i informaciju objavili na mrežnim stranicama. Na mrežnim stranicama društva, prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, javno su objavljeni i dostupni bitni podaci o društvu, što pridonosi transparentnosti poslovanja.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli donijelo je određene dokumente u okviru kojih su, između ostaloga, navedena poslovna načela te uređeno korištenje sredstava društva. Etičkim kodeksom utvrđena su osnovna etička pravila ponašanja svih zaposlenika radi utvrđivanja i promicanja temeljnih etičkih vrijednosti u poslovnim odnosima (povjerenje i kolegijalnost, zakonitost i stručnost u radu, međusobna komunikacija, uvažavanja potreba korisnika usluga, izbjegavanje i sprječavanje sukoba interesa, upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave, povjerljivost osobnih podataka i informacija o poslovanju). Etičkim kodeksom zabranjeno je zaposlenicima davanje i primanje poklona. Korištenje sredstva društva je uređeno odlukama direktora odnosno direktorice.

Odlukama je uređeno korištenje službenih (kombi) vozila i mobitela. Vode se evidencije korištenja radnih službenih vozila koje sadrže relaciju, svrhu korištenja, vrijeme korištenja i prijeđene kilometre. Korištenje privatnog automobila u službene svrhe utvrđeno je Odlukom direktorice, a odobreno je voditelju tehničke službe za obilazak zaposlenika na terenu, uz naknadu troškova u visini 2,00 kn po prijeđenom kilometru. Korištenje službenih mobitela voditeljima službi i ostalim zaposlenicima je uređeno Odlukom direktora iz rujna 2012. kojom se za korištenje mobitela odobrava mjesečni iznos od 150,00 kn do 250,00 kn po zaposleniku odnosno voditelju službi.

Postupanje s imovinom društva uređeno je pojedinačnim odlukama direktorice i voditelja komunalnih djelatnosti (zaduženja pojedinih zaposlenika za pravilnu upotrebu, čuvanje i izdavanje radnih strojeva). Zaposlenici imaju pristup imovini izvan radnog vremena na šest lokacija, od toga se pristup na dvije lokacije (upravna zgrada i odlagalište otpada) kontrolira putem video nadzora. Poslovne odluke donose Skupština, Nadzorni odbor i direktorica u okviru svojih nadležnosti. Donošenje odluka potkrijepljeno je odgovarajućom dokumentacijom (odluke direktorice, zapisnici sa sjednica Skupštine i Nadzornog odbora) iz koje je vidljiva zakonska ili druga osnova za donošenje odluke (primjerice poslovni cilj koji se želi ostvariti). Direktorica i članovi nadzornog odbora potpisali su izjave o nepostojanju/postojanju sukoba interesa prema odredbama Zakona o javnoj nabavi u kojima su navedeni gospodarski subjekti s kojima ne smiju zaključivati ugovore o javnoj nabavi. U 2014. društvo nije poslovalo s gospodarskim subjektima navedenim u izjavama. Transparentnost donošenja odluka dijelom je osigurana objavom odluka na mrežnoj stranici na kojoj je društvo objavilo osnovne informacije i podatke o djelatnosti društva, zakone i propise, odluke vezane za korisnike usluga, informacije o postupcima javne nabave (obavijesti o raspisanim natječajima, Plan nabave, Registar ugovora o javnoj nabavi odnosno okvirnih sporazuma). Godišnji planovi, programi, izvještaji o radu, financijska izvješća kao i informacija o gospodarskim subjektima s kojima društvo ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi, nisu objavljeni. Revizijom su utvrđene slabosti u području zapošljavanja.

Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok uspostavilo je kontrolne mehanizme, odnosno donijelo je određene dokumente kojima je utvrdilo načela poslovnog i etičkog ponašanja te postupke radi sprječavanja prijevара i korupcije. Etičkim kodeksom su utvrđene etičke vrijednosti i načela etičkog ponašanja (postupanje zaposlenika u javnim nastupima, u poslovnim odnosima sa suradnicima, poslovnim partnerima, korisnicima i građanima, u odnosu prema radu i prema društvu u kojem obavljaju zadatke, te pravila postupanja u slučaju njihovih povreda). Društvo je prethodnih godina uspostavilo integrirani sustav upravljanja kvalitetom kojim su utvrđeni poslovni procesi prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 9001:2008, ISO 14001:2004 i OHSAS 18001:2007, koji opisuju sustav sakupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada, upravljanja odlagalištem otpada, upravljanja stambeno-poslovnim objektima i usluge tržnice na malo. Praćenjem i kontrolom utvrđenih procesa smanjuje se rizik mogućih prijevара. Davanje i primanje poklona i ugošćavanje uređeno je Etičkim kodeksom. Zaposlenicima je zabranjeno primanje i davanje darova od osoba s kojima su u poslovnom odnosu, osim prigodnih darova simboličke vrijednosti i ako primanje darova ne utječe na zaključivanje poslova i ne dovodi u obvezujući položaj. Korištenje sredstava za poslovne svrhe uređeno je Odlukama direktora (o nadzoru vozila, o korištenju službenih osobnih vozila, te o korištenju telekomunikacijskih usluga). Odlukama direktora uveden je VIP nadzor za sva službena vozila što omogućava njihovo cjelodnevno praćenje, dnevni plan korištenja vozila, te vođenje putnih naloga. Korištenje odnosno pristup imovini izvan radnog vremena, zaposlenicima nije dozvoljen. Postupci donošenja odluka uređeni su Statutom, Poslovníkom o radu skupštine i Ugovorom o zapošljavanju direktora.

Poslovne odluke donosi direktor društva i Skupština. Donošenje odluka potkrijepljeno je odgovarajućom dokumentacijom (odluke direktora, zapisnici sa sjednica Skupštine, izvješća i druga dokumentacija), iz koje je vidljiva zakonska ili druga osnova za donošenje odluke. Direktor i ovlašteni predstavnici naručitelja u pojedinim predmetima nabave su potpisali izjave o nepostojanju sukoba interesa prema odredbama Zakona o javnoj nabavi i objavili na mrežnim stranicama. Prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama na mrežnim stranicama se javno objavljuju bitni podaci o društvu, a prije objavljivanja odgovorne osobe provjeravaju njihovu točnost, što pridonosi transparentnosti poslovanja.

Odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok je Etičkim kodeksom utvrdilo smjernice rukovoditeljima i zaposlenicima u pogledu primjene etičkih standarda. Do donošenja spomenutog akta, pravila poslovnog odnosno etičkog ponašanja rukovoditelja i zaposlenika bila su utvrđena odredbama Kolektivnih ugovora iz 2013. odnosno 2014., kao i Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta iz 2001. i iz 2014. Kolektivnim ugovorima utvrđena je odgovornost zaposlenika u slučaju povrede radnih obveza (neizvršavanje radnih obveza, zlouporaba bolovanja, alkoholiziranost, uznemiravanje, tučnjava) i naknade štete. Pravilnicima o sistematizaciji radnih mjesta utvrđen je, između ostaloga, djelokrug i razine odgovornosti za svako pojedino radno mjesto. Za zaposlenike na radnim mjestima više razine odgovornosti (direktor, izvršni direktori, rukovoditelji, voditelji) utvrđena je obveza nadziranja i kontrole radnih procesa te izvješćivanja o radu. Etičkim kodeksom su utvrđena pravila poslovnog odnosno etičkog ponašanja koja pridonose jačanju svjesnosti svih zaposlenika o osobnoj i profesionalnoj odgovornosti, savjesnosti, učinkovitosti, profesionalnom ponašanju prema poslovnim subjektima i međusobnim odnosima te ugledu društva. Rukovoditelji sektora i voditelji odjela kao i drugi zaposlenici obvezni su primijeniti etičke standarde utvrđene kodeksom. Pri obavljanju poslova moraju raditi profesionalno, savjesno, marljivo i zaštititi interese i ugled društva. Postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru propisani su Etičkim kodeksom i drugim odlukama. Zaposlenici su dužni izbjegavati svaki sukob interesa, a po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa dužni su obavijestiti Povjerenika za etiku. Povjerenik za etiku zaprima pritužbe zaposlenika i korisnika usluga na neetično i moguće koruptivno postupanje zaposlenika, provodi postupak ispitivanja utemeljenosti pritužbe, vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama te prati i promiče primjenu Etičkog kodeksa ponašanja. Nakon provođenja postupka, o svojim zapažanjima obavještava Upravu, koja je u slučaju povrede Etičkog kodeksa, dužna poduzeti odgovarajuće mjere, radnje i/ili postupke. Direktor i rukovoditelji nadziru i upravljaju radom drugih zaposlenika te imaju posebnu odgovornost u osiguravanju kulture etičkog postupanja. Tijekom 2014. povjerenik za etiku nije zaprimio pritužbu na neetično i moguće koruptivno postupanje. Radi postizanja zacrtanih ciljeva, dosljedne primjene propisa te smanjenja rizika prijevара i pogreški u pojedinim područjima poslovanja, društvo provodi osposobljavanje zaposlenika iz područja javne nabave, računovodstva i drugih poslovnih područja. Za druga područja podložna prijevari i sukobu interesa rukovoditelji u okviru svojih područja odgovornosti upozoravaju zaposlenike na etičnost i moralne vrijednosti poslovanja.

Društvo Krakom d.o.o., Krapina utvrdilo je smjernice rukovoditeljima i zaposlenicima u pogledu primjene etičkih standarda Etičkim kodeksom. Određene su osnovne organizacijske vrijednosti, iznošenje stajališta o etici i poslovnom ponašanju, te principi u odnosu prema trećim stranama.

Zaposlenici i drugi suradnici su dužni djelovati u duhu i smislu primjenjivih međunarodnih i nacionalnih zakona i propisa, dužni su se pridržavati zakona i propisa koji propisuju pošteno natjecanje, reguliraju javnost poslovanja, zaštitu privatnosti pojedinca, borbu protiv korupcije, propisuju sigurnost proizvoda i usluga, te radnog zakonodavstva. Zaposlenici su dužni izbjegavati svaki sukob interesa, a po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa dužni su obavijestiti nadređenu osobu koja će je dalje uputiti na obradu u Upravu. Tijekom 2014. nije bilo prijava na neetično i moguće koruptivno postupanje. Nadzor nad primjenom utvrđenih pravila provodi direktor i rukovoditelji. Radi postizanja zacrtanih ciljeva, dosljedne primjene propisa te smanjenja rizika prijave i pogreški u pojedinim područjima poslovanja, društvo provodi osposobljavanje zaposlenika. Stručno usavršavanje zaposlenika provodi se iz područja javne nabave i drugih poslovnih područja.

Zaposlenici koji su u sklopu certifikata u području javne nabave stekli temeljna znanja o području javne nabave i provedbi postupaka ta znanja nadograđuju pohađanjem programa usavršavanja, na temelju kojih ostvaruju pravo na obnavljanje certifikata. Za druga područja podložna prijavi i sukobu interesa rukovoditelji u okviru svojih područja odgovornosti upozoravaju zaposlenike na etičnost i moralne vrijednosti poslovanja.

Društvo Niskogradnja d.o.o., Pregrada utvrdilo je smjernice zaposlenicima u pogledu primjene etičkih standarda Pravilnicima o radu iz 2000., 2004. i 2005., te Etičkim kodeksom iz svibnja 2014. Pravilnicima o radu utvrđena je odgovornost zaposlenika u slučaju povrede radnih obveza (neizvršavanje radnih obveza, alkoholiziranost, uznemiravanje, nepoštivanje mjera i postupaka zaštite na radu) i naknade štete. Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji društva s opisom radnih mjesta iz 2011. utvrđeni su, između ostalog, djelokrug i razine odgovornosti za svako pojedino radno mjesto. Za zaposlenike na radnim mjestima više razine (direktor, voditelji organizacijskih cjelina) utvrđena je upravljačka i nadzorna odgovornost u odnosu na rad drugih zaposlenika, kao i odgovornost za donošenje odluka koje imaju utjecaj na provedbu ciljeva društva. Etičkim kodeksom su utvrđene smjernice zaposlenicima u pogledu primjene etičkih standarda. Etičkim kodeksom su utvrđena pravila poslovnog odnosno etičkog ponašanja koja pridonose jačanju svjesnosti svih zaposlenika o osobnoj i profesionalnoj odgovornosti, savjesnosti, učinkovitosti, profesionalnom ponašanju prema poslovnim subjektima i međusobnim odnosima te ugledu društva. Zaposlenici su obvezni primjenjivati etičke standarde utvrđene kodeksom odnosno pri obavljanju poslova moraju raditi profesionalno, savjesno i marljivo i zaštititi interese društva. Zaposlenici su dužni izbjegavati svaki sukob interesa, a po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa dužni su obavijestiti Povjerenika za etiku. Povjerenik za etiku zaprima pritužbe zaposlenika i korisnika usluga na neetično i moguće koruptivno postupanje zaposlenika, provodi postupak ispitivanja utemeljenosti pritužbe, vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama te prati i promiče primjenu Etičkog kodeksa. Tijekom 2014. povjerenik za etiku nije zaprimio pritužbu na neetično postupanje. Nadzor nad primjenom utvrđenih pravila provodi direktor i rukovoditelji. Radi postizanja zacrtanih ciljeva, dosljedne primjene propisa te smanjenja rizika prijave i pogreški u pojedinim područjima poslovanja društvo provodi osposobljavanje zaposlenika. Stručno usavršavanje zaposlenika provodi se iz područja javne nabave i drugih poslovnih područja. Zaposlenici koji su u sklopu certifikata u području javne nabave stekli temeljna znanja o području javne nabave i provedbi postupaka ta znanja nadograđuju pohađanjem programa usavršavanja, na temelju kojih ostvaruju pravo na obnavljanje certifikata. Za druga područja podložna prijavi i sukobu interesa rukovoditelji u okviru svojih područja odgovornosti upozoravaju zaposlenike na etičnost i moralne vrijednosti poslovanja.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli je utvrdilo smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu Pravilnikom o radu iz studenog 2012. i svibnja 2014. te Etičkim kodeksom iz prosinca 2014. Pravilnicima o radu je, između ostalog, određeno da su zaposlenici obvezni savjesno i stručno obavljati ugovorom o radu preuzete poslove, štiti poslovne interese poslodavca te postupati u skladu sa strukovnim i stegovnim pravilima koja proizlaze iz organizacije posla i pravila struke. Također, pravilnicima je utvrđeno koja ponašanja predstavljaju povredu radne obveze (primjerice namjerno prouzrokovanje materijalne štete, davanje netočnih podataka sa znatnim štetnim posljedicama za društvo, nedopušteno unošenje alkoholnih pića ili rad pod utjecajem alkohola, nepoštivanje propisanih mjera i postupaka zaštite na radu), čime su zaposlenicima neizravno dane smjernice u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu.

Donošenjem Etičkog kodeksa utvrđena su pravila poslovnog odnosno etičkog ponašanja koja pridonose jačanju svjesnosti svih zaposlenika o osobnoj i profesionalnoj odgovornosti, savjesnosti, učinkovitosti, profesionalnom ponašanju prema poslovnim subjektima i međusobnim odnosima te ugledu društva. Zaposlenici su obvezni primjenjivati etičke standarde utvrđene kodeksom odnosno pri obavljanju poslova moraju raditi profesionalno, savjesno, marljivo te zaštititi interese društva. Zaposlenici su dužni izbjegavati svaki sukob interesa, a po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa dužni su obavijestiti Upravu i Etičko povjerenstvo. Etičko povjerenstvo imenovano je u 2015., a nadležno je za rješavanje prijave o povredi Etičkog kodeksa (utvrđuje povrede Etičkog kodeksa, pokreće postupak za sankcioniranje povrede i podnosi izvješće Upravi). Nadzor nad primjenom utvrđenih pravila provodi direktorica i rukovoditelji. Radi postizanja zacrtanih ciljeva, dosljedne primjene propisa te smanjenja rizika prijave i pogreški u pojedinim područjima poslovanja, društvo provodi osposobljavanje zaposlenika uglavnom iz područja računovodstva i javne nabave. S obzirom da društvo ima 15 zaposlenika nije održalo izobrazbu vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijave. Za druga područja podložna prijavi i sukobu interesa rukovoditelji u okviru svojih područja odgovornosti upozoravaju zaposlenike na etičnost i moralne vrijednosti poslovanja.

Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok je Pravilnikom o radu iz siječnja 2010. i Etičkim kodeksom iz prosinca 2014. utvrdilo smjernice koje služe zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Pravilnikom o radu utvrđena je obveza svakog zaposlenika da svoje sposobnosti, znanja i vještine primijeni u obavljanju poslova utvrđenih ugovorom o radu te da poslove obavlja savjesno i po svom najboljem znanju. Također, Pravilnikom je utvrđeno koja ponašanja predstavljaju povredu radne obveze (primjerice namjerno prouzrokovanje materijalne štete, neovlašteno korištenje sredstvima poslodavca, zloraba položaja, davanje netočnih podataka, rad pod utjecajem alkohola, nepoštivanje propisanih mjera i postupaka zaštite na radu), čime su zaposlenicima neizravno dane smjernice u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu. Donošenjem Etičkog kodeksa utvrđena su pravila poslovnog odnosno etičkog ponašanja koja pridonose jačanju svjesnosti svih zaposlenika o osobnoj i profesionalnoj odgovornosti, savjesnosti, učinkovitosti, profesionalnom ponašanju prema poslovnim subjektima i međusobnim odnosima te ugledu društva. Zaposlenici su obvezni primjenjivati etičke standarde utvrđene kodeksom odnosno pri obavljanju poslova moraju raditi profesionalno, savjesno, marljivo i zaštititi interese društva. Nadzor nad primjenom utvrđenih pravila provodi direktor i rukovoditelji. Zaposlenici su dužni izbjegavati svaki sukob interesa, a po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa dužni su obavijestiti Povjereniku za etiku. Povjerenik za etiku imenovan je u prosincu 2014., a nadležan je za rješavanje prijave o povredi Etičkog kodeksa.

Radi postizanja zacrtanih ciljeva, dosljedne primjene propisa te smanjenja rizika prijevare i pogreški u pojedinim područjima poslovanja društvo provodi osposobljavanje zaposlenika. Stručno usavršavanje zaposlenika provodi se iz područja javne nabave, računovodstva i drugih poslovnih područja. Zaposlenici koji su u sklopu certifikata u području javne nabave stekli temeljna znanja o području javne nabave i provedbi postupaka ta znanja nadograđuju pohađanjem programa usavršavanja na temelju kojih ostvaruju pravo na obnavljanje certifikata. Također, radi usavršavanja integriranog sustava upravljanja kvalitetom za područja sakupljanja i zbrinjavanja neopasnog otpada, upravljanja odlagalištem otpada, upravljanja stambeno-poslovnim objektima i uslugama tržnice na malo, provode se stručna usavršavanja zaposlenika koji primjenjuju spomenute sustave.

Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevare

Unutarnja kontrola treba osigurati ekonomično, djelotvorno i učinkovito ostvarivanje poslovnih ciljeva, poštivanje zakonske regulative, sigurnost imovine i informacija, sprječavanje i otkrivanje prijevare i pogrešaka te kvalitetu računovodstvenih podataka i pravodobno pružanje pouzdanih financijskih i rukovodnih informacija. Zakonom o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14) određena su pravila ograničavanja državne potrošnje, jačanja odgovornosti za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje proračunskih sredstava te jačanja sustava kontrola i nadzora radi osiguranja fiskalne odgovornosti. Izmjenama Zakona je određeno da su obveznici sastavljanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti i predsjednici uprave trgovačkih društava u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne samouprave. Izjava o fiskalnoj odgovornosti je godišnja izjava kojom predsjednik uprave trgovačkog društva u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne samouprave potvrđuje da je u radu osigurao zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola. U cilju provjere sadržaja, Izjava o fiskalnoj odgovornosti se dostavlja jedinici lokalne samouprave koja ima većinsko vlasništvo. U slučaju kada u vlasništvu s jednakim omjerom sudjeluju dvije ili više jedinica lokane samouprave Izjava se dostavlja svim tim jedinicama. Trgovačka društva Izjavu o fiskalnoj odgovornosti prvi puta sastavljaju za 2014.

U društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok funkcioniranje unutarnjih kontrola uređeno je Društvenim ugovorom i organizacijskim ustrojem poslovnog sustava društva utvrđenim Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, te integriranim sustavom upravljanja okolišem prema zahtjevima međunarodnih normi ISO 14001:2004. Za provođenje unutarnjih kontrola nadležan je direktor i rukovoditelji pojedinih odjela. Za kontroliranje procesa unutar cijelog društva u tijeku je ustrojavanje odjela za kontroling, koji izravno odgovora direktoru društva. Osim toga, kontrolu provode i vanjske ovlaštene institucije (Zavod za javno zdravstvo i Državni zavod za normizaciju). Unutarnje kontrole su oblikovane tako da spriječe prijevaru. Direktor samostalno vodi poslove društva i donosi poslovne odluke, a Nadzorni odbor daje suglasnost za sve transakcije iznad 500.000,00 kn. Financijski izvještaji podliježu vanjskoj reviziji, a jednom godišnje obavlja je ovlaštena revizijska tvrtka. Prema mišljenju revizora, godišnji financijski izvještaji za 2013. pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja društva. Društvo nije ocijenilo funkcioniranje unutarnjih kontrola. U posljednje dvije godine nije ocijenilo specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevare, niti je razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima. Društvo nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju.

Društvo Krakom d.o.o., Krapina funkcioniranje unutarnjih kontrola uredilo je Društvenim ugovorom kojim su utvrđene nadležnosti direktora, Nadzornog odbora i Skupštine, te Katalogom radnih mjesta s opisom poslova i zadataka.

Općim aktima uređena je podjela dužnosti, odgovarajuće dokumentiranje te nadgledanje postupaka. Direktor vodi i nadgleda cjelokupno poslovanje društva. Rukovoditelj financija kontrolira i usklađuje poslovanje s propisima te dostavlja mjesečna izvješća o poslovanju direktoru. Unutarnje kontrole nisu u cijelosti oblikovane da spriječe prijevare. Društvenim ugovorom utvrđeno je da Nadzorni odbor pregledava i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju, blagajničku dokumentaciju i vrijednosne papire, te o obavljenom nadzoru podnosi pisano izvješće Skupštini. S obzirom da Nadzorni odbor do konca 2014. nije ustrojen, unutarnje kontrole obavljaju direktor i rukovoditelji. Ustrojavanjem Nadzornog odbora, osnivači bi uspostavili učinkovitiji nadzor nad poslovanjem društva. Direktor samostalno vodi poslove i donosi poslovne odluke, a Skupština daje suglasnost za sve transakcije iznad 200.000,00 kn. Direktor podnosi Skupštini jednom godišnje izvješće o rezultatima poslovanja društva. Za 2013. reviziju financijskih izvještaja obavila je ovlaštena revizijska tvrtka.

Prema mišljenju revizije godišnji financijski izvještaji za 2013. pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja društva. Funkcioniranje unutarnjih kontrola nije ocjenivano. U posljednje dvije godine nije ocijenilo specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara niti je razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima. Društvo nema obvezu ustrojavanja unutarnje revizije.

Društvo Niskogradnja d.o.o., Pregrada funkcioniranje unutarnjih kontrola uredilo je integriranim sustavom upravljanja kvalitetom, kao i općim aktima kojima je uređena podjela dužnosti, odgovarajuće dokumentiranje, nadgledanje postupaka te neprekidno poboljšavanje učinkovitosti. Utvrđuje procese, slijed i njihovo uzajamno djelovanje, kriterije za odvijanje i nadzor, te osigurava dostupnost resursa i informacija nužnih za odvijanje i praćenje. Društvo prati, mjeri i analizira procese te ih neprekidno poboljšava. Unutarnje kontrole oblikovane su tako da spriječe prijevare. Direktor vodi i nadgleda cjelokupno poslovanje društva. Nadzorni odbor jednom godišnje pregledava i ispituje poslovne knjige i dokumentaciju, te blagajnu o čemu podnosi izvješće Skupštini. Za 2013. reviziju financijskih izvještaja obavila je ovlaštena revizijska tvrtka. Prema mišljenju revizije godišnji financijski izvještaji za 2013. pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja društva. Nadzorni odbor daje suglasnost za transakcije iznad 400.000,00 kn, a kod zaključivanja ugovora o nabavi iznad 300.000,00 kn, dok za prodaju bez obzira na vrijednost za odobravanje rabata kupcima iznad 10,0 %, treba pribaviti prethodnu suglasnost. Društvo provodi jednom godišnje analizu rizika u svim segmentima svojeg poslovanja, te je razvilo odgovarajuće mjere za upravljanje tim rizicima (stvaranje ugovornih obveza, zaprimanje računa, postupanje pri obradi narudžbenica, postupci javne nabave, te vozni park). Društvo nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju.

U društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli funkcioniranje unutarnjih kontrola uređeno je Pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka i Pravilnikom o radu nadzornog odbora. Direktorica svakodnevno kontrolira poslovanje i odobrava financijske transakcije, a imovina je primjereno fizički nadzirana. Općim aktima određeno je da Nadzorni odbor daje suglasnost za transakcije koje se odnose na investicije iznad 70.000,00 kn, za dugoročne ugovore iznad 100.000,00 kn, te za nabavu roba i usluga iznad 100.000,00 kn. Za 2013., reviziju financijskih izvještaja obavila je ovlaštena revizijska tvrtka. Prema mišljenju revizora, godišnji financijski izvještaji za 2013. pružaju istinit i objektivan prikaz financijskog položaja društva. Društvo nije ocijenilo funkcioniranje unutarnjih kontrola. U posljednje dvije godine nije ocijenilo specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara i nije razvilo odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo rizicima pojavljivanja prijevara. Društvo nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti u području kontrole izvršenja usluge odvoza komunalnog otpada.

Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok funkcioniranje unutarnjih kontrola uredilo je integriranim sustavom upravljanja kvalitetom, kao i općim aktima kojima je uređena podjela dužnosti, odgovarajuće dokumentiranje te nadgledanje postupaka. Utvrđuje procese, slijed i uzajamno djelovanje procesa, kriterije za odvijanje i nadzor procesa, te osigurava dostupnost resursa i informacija nužnih za odvijanje i praćenje procesa. Društvo prati, mjeri i analizira procese te ih neprekidno poboljšava. Unutarnje kontrole je oblikovalo na način da sprječavaju prijevare (poslovođe svakodnevno obavljaju rotaciju vozača, kontroliraju putne naloge, potrošnju goriva, te nadziru kretanje vozila). Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju društva za 2009. kojom je izraženo bezuvjetno mišljenje. Društvo ocjenjuje funkcioniranje unutarnjih kontrola u skladu s ISO i OHSAS standardima.

Ocjenjuje specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara te razvija odgovarajuće mjere za upravljanje tim rizicima (stvaranje ugovornih obveza, procedure kolanja dokumentacije, postupci javne nabave, kontrola voznog parka). Odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa nije uspostavljeno, te direktor financijske transakcije odobrava bez ograničenja. Društvo nije obvezno ustrojiti unutarnju reviziju.

Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevara

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok postupke i tehnike otkrivanja prijevara provodi na temelju općih akata, ustroja i organizacije poslova kojima su obuhvaćene sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta i organizacijskim ustrojstvom poslovnog sustava uređeni su ustroj, organizacija poslova, upravljanje poslovanjem te ovlaštenja i odgovornosti za sva radna mjesta. Sudjelovanjem više osoba u pojedinim poslovnim procesima (primjerice postupci javne nabave) osigurava se bolja transparentnost i mogućnost otkrivanja nepravilnosti, odnosno pogrešaka. Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na određena područja podložna prijevari (blagajničko poslovanje, zapošljavanje, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga). Donijelo je računovodstvene politike. Poslovne događaje evidentira u poslovnim knjigama na temelju uredne dokumentacije koju su ovjerile odgovorne osobe. Prati, provjerava i usklađuje otvorene stavke kupaca i poduzima mjere naplate, kontrolira blagajničko poslovanje, provjerava usklađenost računa u glavnoj knjizi s pomoćnim evidencijama, popisuje i usklađuje stvarno stanje s knjigovodstvenim. Zaključeni blagajnički izvještaji dostavljaju se rukovoditelju računovodstva i financija radi kontrole. Tijekom poslovne godine stanje blagajne usklađuje se s glavnom knjigom, a koncem poslovne godine obavlja se popis novca u blagajni. Blagajnički izvještaji sadrže potrebne podatke (o prethodnom stanju blagajne, prometu, zaključnom stanju blagajne i drugo). Uz blagajničke izvještaje priložene su uplatnice i isplatnice koje slijede numerički niz, uz isplatnice su priloženi odgovarajući računi koje je ovjerila odgovorna osoba. Plaće su uređene Kolektivnim ugovorom iz ožujka 2013. i svibnja 2014. kojim su utvrđena radna mjesta po grupama složenosti i koeficijentima, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, te propisima koji uređuju spomenuto područje. Uvidom u obračunske liste utvrđeno je da se plaća (umnožak najniže osnovne plaće i koeficijenta složenosti poslova, uvećan za stalni dodatak) obračunava u skladu s Kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu. Isplata stimulacije i prekovremenih sati obavlja se na temelju evidencija koje potvrđuju opravdanost isplata.

Za provođenje postupaka javne nabave društvo primjenjuje odredbe Zakona o javnoj nabavi, a bagatelnu nabavu obavlja u skladu s internim pravilnikom o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti iz siječnja 2014. koji, između ostalog, sadrži jasno utvrđene procedure, odnosno odgovornosti i ovlaštenja zaposlenika koji obavljaju poslove javne nabave i način kolanja dokumentacije u vezi javne nabave. Postupci javne nabave temelje se na planu nabave. Tijekom godine analizira se ostvarenje plana nabave te se u slučaju odstupanja donose izmjene plana nabave. Planom nabave je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 72.201.849,00 kn, bez uključenog poreza na dodanu vrijednost, od čega se na bagatelnu nabavu odnosi 9.614.273,00 kn. Odluku o imenovanju povjerenstva za provođenje javne nabave donosi direktor. Pri svakoj novoj nabavi rotiraju se zaposlenici s certifikatom u povjerenstva. Prema podacima iz Registra ugovora o javnoj nabavi odnosno okvirnih sporazuma, društvo je u 2014. provelo 16 postupaka javne nabave, od toga 14 otvorenih postupaka javne nabave male vrijednosti te dva pregovaračka postupka javne nabave.

Po provedenim otvorenim postupcima javne nabave zaključeni su ugovori prema kojima je ukupna vrijednost nabave ugovorena u iznosu 28.436.934,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost ili 35.546.167,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Po provedenim pregovaračkim postupcima zaključeni su ugovori o nabavi roba radova i usluga u iznosu 993.025,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost ili 1.241.281,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Od ukupno provedenih postupaka javne nabave u vrijednosti 29.429.959,00 kn revizijskim uzorkom obuhvaćeno je 16.830.527,00 kn ili 57,2 % ukupne vrijednosti javne nabave. U revidiranom razdoblju zaključena su 123 ugovora odnosno ispostavljene su narudžbenice za bagatelnu nabavu u vrijednosti 6.111.850,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 7.639.813,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Društvo je uspostavilo kontrolne mehanizme kako bi utvrdilo te smanjilo rizike nabave. Po potrebi traže se savjeti Uprave za sustav javne nabave, te se redovito prati i proučava praksa Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Društvo obavlja ocjenu dobavljača, pri čemu ocjenjuje izvršenje ugovora o javnoj nabavi (primjerice isporuka na način utvrđen ugovorom, na predviđenoj lokaciji, u skladu sa zahtjevima količine i kvalitete iz ugovora, elementi računa, ugovorne kazne i drugo). Kontrolu izvršenja ugovora o nabavi roba i usluga obavlja odjel komercijale, dok za radove (investicije) kontrolu obavlja odjel tehničke podrške i upravljanja investicijama. Društvo je odredbama Etičkog kodeksa uredilo zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru, zajamčilo povjerljivost osobnih podataka, anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru, te je uspostavilo anonimne i povjerljive kanale dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. Vodi evidenciju o primljenim pritužbama. Društvo ne istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima. Revizijom su utvrđeni propusti u području dodjele donacija.

Društvo Krakom d.o.o., Krapina postupke i tehnike otkrivanja prijevara provodi na temelju općih akata te ustroja i organizacije poslova. Propisani su poslovni procesi, upravljanje procesima, te ovlaštenja i odgovornosti zaposlenika. Sudjelovanjem više osoba u pojedinim procesima osigurava se bolja transparentnost i mogućnost otkrivanja nepravilnosti, odnosno pogrešaka (primjerice postupci javne nabave). Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na područja podložna prijevari (blagajničko poslovanje, postupci zapošljavanja, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga). Društvo je tijekom 2014. zaposlilo dva zaposlenika za koje je iskoristilo mjeru „Rad i nakon stručnog osposobljavanja“ iz paketa mjera Mladi i kreativni.

Cilj mjere je zadržavanje polaznika u radnom odnosu nakon završetka stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa, a na poslovima za koje su se osposobljavali, te se ne objavljuje novi javni natječaj (ranije je javni natječaj objavljen na mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje). Plaće su uređene Kolektivnim ugovorom iz kolovoza 2008. i Katalogom radnih mjesta s opisima poslova i zadataka kojim je utvrđen opis poslova i radnih zadataka po radnim mjestima te propisima koji uređuju spomenuto područje. Obračun plaća i naknada obavlja se na temelju potpisane evidencije o radnom vremenu, koju vode voditelji službi. Za provođenje postupaka javne nabave društvo primjenjuje odredbe Zakona o javnoj nabavi, a bagatelnu nabavu obavlja u skladu s internim pravilnikom o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti iz siječnja 2014. koji sadrži jasno utvrđene procedure, odnosno odgovornosti i ovlaštenja zaposlenika koji obavljaju poslove javne nabave i način kolanja dokumentacije u vezi javne nabave. Postupci javne nabave temelje se na planu nabave. Tijekom godine analizira se ostvarenje plana nabave te se u slučaju odstupanja ili odustajanja od nabave donose izmjene plana nabave. Izmjenama plana nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 4.112.450,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost (javna nabava u iznosu 2.900.000,00 kn, bagatelna nabava u iznosu 1.212.450,00 kn). Plan nabave i izmjene plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama.

Prema podacima iz Registra ugovora o javnoj nabavi društvo je u 2014. provelo tri otvorena postupaka javne nabave ukupne vrijednosti 2.741.985,00 kn (nabava usluga izrade projekata, nabava benzina i dizel goriva, motornih vozila i nabava kamenoga agregata), koji su obuhvaćeni revizijskim postupcima. U revidiranom razdoblju zaključena su četiri ugovora za bagatelne nabave u vrijednosti 407.092,00 kn (usluga osiguranja, usluga izrade projektne dokumentacije, nabavu soli za ceste, nabavu betona). Temeljem zaključenih okvirnih sporazuma (iz 2011. i 2013.) u 2014. zaključeni su jednogodišnji ugovori ukupne vrijednosti 460.569,00 kn (usluga izrade projekta u iznosu 182.196,00 kn i usluga opskrbe električne energije u iznosu 278.373,00 kn). Društvo je uspostavilo kontrolne mehanizme kako bi utvrdilo te smanjilo rizike nabave. Pri nabavi robe uz račun se prilaže primka koju kontrolira skladištar, voditelj nabave i voditelj materijalnog knjigovodstva. Račune u vezi nabave usluga ovjerava direktor. Društvo je odredbama Etičkog kodeksa uredilo zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru, zajamčilo povjerljivost osobnih podataka, anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru, te uspostavilo anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. U društvu nije bilo pritužbi koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti. Društvo ne istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima i događajima. Revizijom su utvrđeni propusti u području blagajničkog poslovanja.

Društvo Niskogradnja d.o.o., Pregrada postupke i tehnike otkrivanja prijevara uspostavilo je u okviru integriranog sustava upravljanja kvalitetom te redovnih radnih zadataka zaposlenika (rukovoditelja i izvršitelja) utvrđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji društva s opisom radnih mjesta iz 2011. Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na područja podložna prijevari (blagajničko poslovanje, postupci zapošljavanja, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga). Tijekom poslovne godine stanje blagajne usklađuje se s glavnom knjigom, a koncem poslovne godine obavlja se popis novca u blagajni. Blagajnički izvještaji sadrže potrebne podatke (o prethodnom stanju blagajne, prometu, zaključnom stanju blagajne i drugo). Uz blagajničke izvještaje priložene su uplatnice i isplatnice koje slijede numerički niz, uz isplatnice su priloženi odgovarajući računi ovjereni od strane odgovorne osobe, putni obračuni i drugo. Tijekom 2014. društvo je zaposlilo pet zaposlenika. Zapošljavanje je obavljeno temeljem objavljenog natječaja preko Zavoda za zapošljavanje, na određeno vrijeme, a zbog povećanog opsega posla. Sa zaposlenicima su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme.

U 2014. zaposlilo je i dva zaposlenika s kojima su zaključeni ugovori o stručnom osposobljavanju za rad. Plaće su uređene Pravilnikom o radu, Izmjenama i dopunama Pravilnika iz 2005., Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji društva s opisom radnim mjestima iz srpnja 2011., kojim je utvrđen opis poslova i radnih zadataka po radnim mjestima, te propisima koji se odnose na spomenuto područje. Obračun plaća i naknada obavlja se na temelju potpisane evidencije o radnom vremenu, koju vode voditelji službi. Za provođenje postupaka javne nabave društvo primjenjuje odredbe Zakona o javnoj nabavi, a u siječnju 2014. donijelo je interni akt kojim je uredilo pravila u vezi nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti nabave do 200.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost) odnosno radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Postupci javne nabave temelje se na planu nabave. Planom nabave planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 6.732.397,00 kn (javna nabava u iznosu 4.109.867,00 kn, bagatelna nabava u iznosu 2.682.397,00 kn), bez poreza na dodanu vrijednost. Prema podacima iz Registra ugovora o javnoj nabavi društvo je od početka siječnja do konca rujna 2014. provelo dva postupaka javne nabave za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 2.622.530,00 kn (okvirni sporazum u vrijednosti 1.820.000,00 kn, te jednogodišnji ugovor u vrijednosti 802.530,00 kn), te zaključilo dva ugovora za bagatelne nabave u vrijednosti 294.648,00 kn.

Temeljem zaključenog okvirnog sporazuma, u 2014. je zaključen jednogodišnji ugovor u vrijednosti 900.000,00 kn. Revizijskim postupcima obuhvaćeni su svi postupci i zaključeni ugovori. Društvo je uspostavilo kontrolne mehanizme kako bi utvrdilo te smanjilo rizike nabave. Odgovorne osobe imenovane u ugovoru o javnoj nabavi obavljaju kontrolu izvršenja pojedinog ugovora, dok se izvršenje svih ugovora o javnoj nabavi prati u unutarnjoj organizacijskoj jedinici društva unutar koje se obavljaju poslovi javne nabave. Društvo je odredbama Etičkog kodeksa uredilo zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevare, zajamčilo povjerljivost osobnih podataka, anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevare, te uspostavilo anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. U društvu nije bilo pritužbi koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti. Društvo ne istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli postupke i tehnike otkrivanja prijevara uspostavilo je donošenjem Etičkog kodeksa te Pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka. Navedenim aktima propisane su radne obveze i odgovornosti te upravljanje procesom. Društvo nadzire podatke koji se odnose na određena područja podložna prijevari (blagajničko poslovanje, zapošljavanje, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga). Zaključeni blagajnički izvještaji dostavljaju se likvidatoru radi kontrole. Tijekom poslovne godine stanje blagajne usklađuje se s glavnom knjigom, a koncem poslovne godine obavlja se popis novca u blagajni. Blagajnički izvještaji sadrže potrebne podatke (o prethodnom stanju blagajne, prometu, zaključnom stanju blagajne). Uz blagajničke izvještaje priložene su uplatnice i isplatnice koje slijede numerički niz, uz isplatnice su priloženi odgovarajući računi ovjereni od strane odgovorne osobe. Plaće su uređene Pravilnikom o radu iz kolovoza 2013. i svibnja 2014., Pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka i metodologiji vrednovanja radnih mjesta iz lipnja 2014., te propisima koji uređuju spomenuto područje. Uvidom u obračunske liste utvrđeno je da je plaća umnožak koeficijenta pripadajuće složenosti poslova i osnovice u visini 45,0% prosječne bruto plaće isplaćene u gospodarstvu Republike Hrvatske u prethodnom tromjesečju i obračunava se u skladu s Pravilnikom o radu i ugovorima o radu.

Društvo je odredbama Etičkog kodeksa uredilo zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru, zajamčilo povjerljivost osobnih podataka, anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru, te uspostavilo anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. U društvu nije bilo pritužbi koje mogu ukazivati na prijevorne aktivnosti. Društvo ne istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima i događajima. Revizijom su utvrđeni propusti u području bagatelne nabave.

Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok je postupke i tehnike otkrivanja prijevora uspostavilo u okviru integriranog sustava upravljanja kvalitetom te redovnih radnih zadataka zaposlenika (rukovoditelja i izvršitelja) utvrđenih Kolektivnim ugovorom. Utvrđen je način provedbe postupaka i tehnika, odgovornost voditelja i drugih zaposlenika u društvu te aktivnosti koje voditelji i zaposlenici trebaju poduzeti u slučaju otkrivanja nepravilnosti. Društvo redovito nadzire podatke koji se odnose na određena područja podložna prijevori (blagajničko poslovanje, zapošljavanje, obračun plaća i naknada i nabava roba, radova i usluga). Zaključeni blagajnički izvještaji dostavljaju se u rukovoditelju financijsko - računovodstvenih i knjigovodstvenih poslova radi kontrole. Tijekom poslovne godine stanje blagajne usklađuje se s glavnom knjigom, a koncem poslovne godine obavlja se popis novca u blagajni. Blagajnički izvještaji sadrže potrebne podatke (o prethodnom stanju blagajne, prometu, zaključnom stanju blagajne i drugo).

Uz blagajničke izvještaje priložene su uplatnice i isplatnice, a uz isplatnice su priloženi odgovarajući računi ovjereni od strane odgovorne osobe. Odluke o potrebi zapošljavanja novih zaposlenika donosi direktor. U 2014. zaposlena su tri zaposlenika na određeno vrijeme putem Zavoda za zapošljavanje. Plaće su uređene odredbama Kolektivnog ugovora iz siječnja 2004., te izmjenama odredbi Kolektivnog ugovora (posljednje izmjene iz travnja 2014.) kojim su utvrđena radna mjesta po grupama složenosti i koeficijentima, Pravilnik o radu iz siječnja 2010., te propisima koji uređuju spomenuto područje. Revizijskim postupcima utvrđeno je da se plaća (umnožak najniže osnovne bruto plaće i koeficijenta složenosti poslova) obračunava u skladu s Kolektivnim ugovorom i ugovorima o radu. Za provođenje postupaka javne nabave društvo primjenjuje odredbe Zakona o javnoj nabavi, a bagatelnu nabavu obavlja u skladu s internim pravilnikom o provedbi postupaka nabave bagatelne vrijednosti iz prosinca 2013. koji sadrži jasno utvrđene procedure, odgovornosti i ovlaštenja zaposlenika koji obavljaju poslove javne nabave i način kolanja dokumentacije u vezi javne nabave. Postupci javne nabave temelje se na planu nabave. Plan nabave i izmjena plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama. Planom nabave je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 1.848.081,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na bagatelnu nabavu odnosi 1.208.081,00 kn. Odluku o imenovanju povjerenstva za provođenje javne nabave donosi direktor. U 2014. proveden je jedan otvoreni postupak nabave male vrijednosti s namjerom zaključenja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na dvije godine (za nabavu goriva) prema odredbama Zakona o javnoj nabavi te 52 postupka nabave roba, radova i usluga prema odredbama Naputka za postupke nabave bagatelne vrijednosti. Po provedenom otvorenom postupku javne nabave zaključen je u studenom 2014. okvirni sporazum i godišnji ugovor (za 2015.) u vrijednosti 276.160,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. U revidiranom razdoblju zaključena su 52 ugovora i narudžbenice za bagatelne nabave u iznosu 1.357.530,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno s porezom na dodanu vrijednosti u iznosu 1.696.913,00 kn. Od ukupne nabave u vrijednosti 1.633.690,00 kn revizorskim uzorkom obuhvaćeno je 887.370,00 kn ili 54,3 % ukupne vrijednosti nabave. Društvo vodi registar ugovora o javnoj nabavi odnosno okvirnih sporazuma. Kontrolu izvršenja ugovora o nabavi roba, radova i usluga obavljaju rukovoditelji u okviru svojih nadležnosti.

Uspostavilo je kontrolne mehanizme kako bi utvrdilo te smanjilo rizike nabave. Odredbama Etičkog kodeksa uredilo je zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru, zajamčilo povjerljivost osobnih podataka, anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru, te uspostavilo anonimne i povjerljive kanale dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti. U društvu nije bilo pritužbi koje mogu ukazivati na prijevarne aktivnosti. Istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima i događajima.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: politike i postupci za sprječavanje prijevара, odgovornost rukovoditelja i zaposlenika za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара te analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na politike i postupke za sprječavanje prijevара, sustav unutarnjih kontrolа s obzirom na pojavnost prijevара, te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара.

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevара

1.1. Društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina, Niskogradnja d.o.o., Pregrada, Humkom d.o.o., Hum na Sutli i Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok uredila su etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama odredbama Etičkog kodeksа. Davanje i primanje poklona i ugošćivanje sva društva obuhvaćena revizijom uredila su odredbama Etičkog kodeksа. Korištenje imovine društva u poslovne svrhe i pristup zaposlenika imovini izvan radnog vremena društva su uredila općim aktima (odluke direktora, pravilnici). Postupke i nadležnosti u donošenju odluka također su uredila općim aktima (Statut, Društveni ugovor, Pravilnici o radu tijela upravljanja). Donošenje odluka u svim društvima potkrijepljeno je točnom i potpunom dokumentacijom (zapisnici, bilješke, izvješća i druga dokumentacija) iz koje je vidljiva zakonska ili druga osnova za donošenje odluke (primjerice poslovni cilj koji se želi ostvariti). Donošenje odluka je u društvima obuhvaćenima revizijom obavljano u skladu s unaprijed određenim procedurama. Društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok i Niskogradnja d.o.o., Pregrada su transparentnost u donošenju odluka osigurala objavom na oglasnim pločama i mrežnim stranicama. Društva Krakom d.o.o., Krapina i Humkom d.o.o., Hum na Sutli nisu na mrežnim stranicama objavila sve informacije propisane odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (godišnje planove, programe, izvještaje o radu, financijska izvješća), a društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Plan i Izmjene plana nabave. Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli nije objavilo informaciju o gospodarskim subjektima koji se smatraju sukobom interesa pri zaključivanju ugovora o javnoj nabavi. Donošenje odluka je u svim društvima slobodno od sukoba interesa, osim kod društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok. U spomenutom društvu članovi Nadzornog odbora nisu potpisali izjave o nepostojanju sukoba interesa što je propisano odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi.

Izravnim dokaznim ispitivanjima su kod društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok i Humkom d.o.o., Hum na Sutli utvrđene slabosti u području zapošljavanja.

U društvima obuhvaćenima revizijom zaposlena su 24 nova zaposlenika (u društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok zaposleno je 13, u društvu Niskogradnja d.o.o., Pregrada 5, u društvu Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok 3, društvu Krakom d.o.o., Krapina 2 i u društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli 1 zaposlenik). Putem javnog natječaja zaposleno je 10 zaposlenika (u društvu Niskogradnja d.o.o., Pregrada 5, u društvu Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok 3 i u društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok 2 zaposlenika), te putem mjere Zavoda za zapošljavanje „Rad i nakon stručnog osposobljavanja“ iz paketa mjera Mladi i kreativni dva zaposlenika u društvu Krakom d.o.o., Krapina.

Postupci zapošljavanja u svim društvima provode se u skladu s odredbama Zakona o radu (Narodne novine 93/14), kojim nije propisana obveza zapošljavanja na temelju javnog natječaja. Odluke o zapošljavanju donose direktori i tijela upravljanja društvima. Društva su općim aktima (Pravilnici o sistematizaciji radnih mjesta, Katalogom radnih mjesta) uredila unutarnji ustroj, utvrdila radna mjesta i potrebne uvjete za svako pojedino radno mjesto (smjer i stupanj obrazovanja, te posebne zahtjeve).

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta nije utvrdilo potreban broj izvršitelja za svako pojedino radno mjesto. U 2014. zaposlilo je 11 zaposlenika bez javnog natječaja, na temelju zamolbi za zapošljavanje iz vlastite arhive zaprimljenih zamolbi. Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli je pisanim aktom (Izjava o usklađenju Društva sa Zakonom o trgovačkim društvima) uredilo postupak za imenovanje Uprave. Prema odredbama članka 13. Izjave, određeno je da direktora društva imenuje Nadzorni odbor većinom glasova svih članova, na temelju raspisanog natječaja, uz suglasnost Skupštine. Društvo je u ožujku 2014. imenovalo direktoricu, prema prijedlogu Nadzornog odbora i uz suglasnost Skupštine, na vrijeme najdulje do godinu dana, a bez prethodno provedenog javnog natječaja.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Humkom d.o.o., Hum na Sutli i Krakom d.o.o., Krapina objaviti sve propisane informacije (godišnje planove, programe, izvještaje o radu, financijska izvješća) na mrežnim stranicama u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. Predlaže društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli objaviti gospodarske subjekte s kojima ne smiju zaključivati ugovore o javnoj nabavi. Predlaže društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok potpisati i objaviti na mrežnim stranicama izjave o nepostojanju sukoba interesa za članove Nadzornog odbora. Predlaže društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok dopuniti Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta brojem izvršitelja za pojedina radna mjesta. Predlaže društvima Zagorski vodovod d.o.o., Zabok i Humkom d.o.o., Hum na Sutli zapošljivati putem javnog natječaja, radi više razine transparentnosti, pružanja jednakih mogućnosti potencijalnim kandidatima i jamstva da će biti izabrani najbolji kandidati.

1.2. Sva društva prihvaćaju preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok navodi da će Plan nabave za 2015. kao i Izjave članova o nepostojanju sukoba interesa, potpisane od članova Nadzornog odbora objaviti na mrežnim stranicama. Navode da će donijeti odluku o izmjeni i dopuni Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta. U vezi zapošljavanja putem javnog natječaja obrazlaže da uvodi sustav financijskog upravljanja i kontrola unutar kojeg je definiran i opisan proces zapošljavanja novih djelatnika temeljem javnog i/ili internog natječaja.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli obrazlaže da je izrada i objava godišnjih planova, programa, izvještaja o radu, financijskih izvještaja kao i popisa gospodarskih subjekata s kojima društvo ne smije zaključivati ugovore o javnoj nabavi, na mrežnim stranicama, u tijeku. Navodi da će zapošljavanje provoditi putem javnog natječaja.

2. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

- 2.1. Društva obuhvaćena revizijom donijela su opće akte kojima je uređeno funkcioniranje unutarnjih kontrola pravilnicima iz područja radnih odnosa i računovodstva te drugim općim aktima. Osim toga, društva Niskogradnja d.o.o., Pregrada i Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok uvela su integrirani sustav upravljanja kvalitetom, te su općim aktima utvrdila poslovne procese kojima su uređene pojedine dužnosti, fizičke kontrole, nadgledanje i drugi poslovi. Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok uvelo je integrirani sustav upravljanja okolišem. U svim društvima općim aktima uređena je podjela dužnosti i odgovarajuće dokumentiranje. Unutarnje kontrole su oblikovane na način da spriječe prijevaru. U društvima Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina, Niskogradnja d.o.o., Pregrada i Humkom d.o.o., Hum na Sutli uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina i Humkom d.o.o., Hum na Sutli nisu ocijenila funkcioniranje unutarnjih kontrola, nisu u posljednje dvije godine ocijenila specifična područja svog poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara, niti su razvila odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljala tim rizicima. U društvu Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok nije uspostavljeno odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Izravnim dokaznim ispitivanjima su kod društva Humkom d.o.o., Hum na Sutli utvrđeni propusti unutar sustava unutarnjih kontrola (kontrola obračuna usluge odvoza komunalnog otpada i kontejnerskog odvoza).

Za uslugu prikupljanja i odvoza komunalnog otpada društvo je, na temelju otvorenog postupka javne nabave za zaključenje okvirnog sporazuma iz 2013., zaključilo dva jednogodišnja ugovora s izvoditeljem usluge. Ugovorene su jedinične cijene prikupljanja i odvoza komunalnog otpada kamionom smečarom, ukupni broj kilometara za dvogodišnje razdoblje, usluga evidentiranja količine prikupljenog otpada, te kontejnerski odvoz komunalnog otpada u kontejnerima različitih zapremnina. Ugovoren je obračun usluge po stvarno izvedenim i evidentiranim količinama koje ovjerava predstavnik naručitelja. Na temelju zaključenih ugovora društvo je u 2013. i 2014. evidentiralo rashode za uslugu odvoza otpada u iznosu 569.384,00 kn s uključenim porezom na dodanu vrijednost. Za vrijeme trajanja ugovora društvo je ispostavljalo naloge za prijevoz komunalnog otpada, a izvoditelj usluge odvoza otpada obračune prijevoza. Ispostavljeni računi ne sadrže podatke o količini prikupljenog komunalnog otpada, a obračune za usluge odvoza nije ovjerio predstavnik naručitelja. Nadalje, u pojedinim slučajevima za kontejnerski odvoz na računima su obračunane veće količine od količina koje su iskazane u priloženoj evidenciji o pražnjenju kontejnera.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina i Humkom d.o.o., Hum na Sutli ocjenjivati funkcioniranje unutarnjih kontrola kao i specifičnih područja svog poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara, te razviti odgovarajuće protumjere i akcijske planove radi upravljanja tim rizicima. Društvu Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok predlaže uspostaviti odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Društvu Humkom d.o.o. Hum na Sutli predlaže uspostaviti sustav kontrole obavljanja usluge odvoza komunalnog i kontejnerskog otpada ugovaranjem trase prijevoza, ispostavljanjem računa koji sadrže podatke o količini prikupljenog komunalnog otpada po trasama, te imenovanjem osobe zadužene za nadzor i kontrolu usluge odvoza.

2.2. Sva društva prihvaćaju preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok navodi da uvodi sveobuhvatni sustav unutarnjih kontrola (FMC sustav), kojim će propisati način odvijanja poslovnih procesa, utvrditi tko je odgovaran za provođenje pojedinih aktivnosti, rokove u kojima ih je potrebno provesti, te pregled kontrola koje su uspostavljene u određenom poslovnom procesu. Očekuje punu primjenu navedenog sustava do lipnja 2015. Navodi da kreće s uvođenjem integriranog sustava upravljanja prema međunarodnim normama ISO 22000:2015 i 9001:2015 te tranzicijom postojeće norme 1400:2008.

Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok u očitovanju navodi da je ugovorom o zapošljavanju direktora određeno da ima potpunu samostalnost u donošenju odluka radi provođenja utvrđenih ciljeva i poslovne politike iz oblasti koja mu je povjerena na upravljanje, te je između ostaloga, ovlašten donositi odluke iz područja financijskog poslovanja tvrtke.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli obrazlaže da je izrada ocjene funkcioniranja unutarnjih kontrola, specifičnih područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара, kao i razvijanje odgovarajućih protumjera i akcijskih planova u tijeku. Navodi da je sustav kontrole obavljanja usluga odvoza komunalnog i kontejnerskog otpada uspostavilo putem evidencije pražnjenja kontejnera, te za kontrolu zadužilo voditelja komunalne djelatnosti.

3. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

- 3.1. Sustav otkrivanja prijevара podrazumijeva analitičke i druge postupke (istraživanje sumnjivih transakcija i odnosa, nadziranje podataka koje se odnose na područja podložna prijeveri, izvješćivanje o sumnji na prijeveru te uspostavu anonimnih i povjerljivih kanala dojava). Društva obuhvaćena revizijom provode analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара. Sva su društva obuhvaćena revizijom postupcima i tehnikama otkrivanja prijevара obuhvatila sve razine odgovornosti unutar društva (upravljačke i operativne). Tijela upravljanja nadziru rad uprave, a nadređeni zaposlenici rad podređenih zaposlenika u skladu s donesenim općim aktima (Izjava o osnivanju društva odnosno usklađenju sa Zakonom o trgovačkim društvima, pravilnici iz područja radnih odnosa, računovodstva i drugi akti). Područja podložna prijeveri nadziru se na dnevnoj, mjesečnoj ili transakcijskoj osnovi, ovisno o kojem se procesu radi (blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga i druga rizična područja). Sva su društva općim aktima (Etički kodeks, Pravilnici o radu) uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijeveru. Osim zahtjeva za izvješćivanjem o sumnji na prijeveru, sva su društva zajamčila povjerljivost osobnih podataka, anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijeveru. Uspostavljeni su anonimni i povjerljivi kanali dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti.

U društvima Niskogradnja d.o.o., Pregrada, Krakom d.o.o., Krapina, Humkom d.o.o., Hum na Sutli i Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok nije bilo pritužbi koje mogu ukazivati na prijevorne aktivnosti. Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok evidentiralo je jednu prijavu. Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima i događajima, dok društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Niskogradnja d.o.o., Pregrada, Krakom d.o.o., Krapina te Humkom d.o.o., Hum na Sutli ne istražuju.

Izravnim dokaznim ispitivanjima utvrđeni su propusti kod društva Krakom d.o.o., Krapina u postupku provođenja unutarnjih kontrola blagajničkog poslovanja, društva Humkom d.o.o., Hum na Sutli u postupku provođenja bagatelne nabave i kod društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok u području dodjele donacija.

U društvu Krakom d.o.o., Krapina općim aktom (pisanom procedurom) nije uređen postupak nadzora blagajničkog poslovanja, te nije imenovana osoba zadužena za kontrolu odnosno potpis blagajničkih izvještaja. Radni postupci u području blagajničkog poslovanja uređeni su Katalogom radnih mjesta opisom poslova i zadataka. Promet blagajne u 2014. iznosio je 8.606.533,00 kn. Uplate u blagajnu su iznosile 8.597.008,00 kn, a odnose se na plaćanje komunalnih usluga. Isplate iz blagajne iznosile su 8.593.156,00 kn, a odnose se na polog novca na žiro račun, isplatu pomoći radnicima, te putne troškove. Blagajnici po zaključenju blagajničkog izvještaja dostavljaju dnevni blagajnički izvještaj u financijsko knjigovodstvo, a novac se dnevno uplaćuje na žiro račun društva. Podaci iz blagajničkih izvještaja odgovaraju stanju u poslovnim knjigama. Tijekom poslovne godine stanje blagajne usklađuje se s glavnom knjigom, a koncem poslovne godine obavlja se popis novca u blagajni. Blagajnički izvještaji sadrže potrebne podatke (o prethodnom stanju blagajne, prometu, zaključnom stanju blagajne i drugo), potpisao ih je blagajnik, ali ih nisu potpisale odgovorne osobe. Uz blagajničke izvještaje priložene su uplatnice i isplatnice koje slijede numerički niz, uz isplatnice su priloženi odgovarajući računi ovjereni od strane odgovorne osobe, putni obračuni i drugo. S obzirom na promet gotovog novca, sustav kontrola unutar područja blagajničkog poslovanja nije u potpunosti uspostavljen tako da spriječi prijevare.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli je provođenje postupaka bagatelne nabave uredilo Pravilnikom o nabavi roba i usluga. Određeno je da društvo mora uputiti najmanje tri ponude za nabavu predmeta nabave, uputiti ili objaviti poziv za dostavu ponuda, imenovati povjerenstvo za nabavu, sastaviti zapisnike o otvaranju, pregledu i ocjeni ponuda te donijeti prijedloge odluka o odabiru ponuditelja. Vrijednost bagatelne nabave u 2014. iznosila je 619.579,00 kn. Postupci provođenja bagatelne nabave nisu obavljani prema procedurama koje je društvo samo donijelo. Roba, radovi i usluge nabavljani su izravno od dobavljača i izvoditelja, putem narudžbenica. Povjerenstvo za bagatelnu nabavu nije imenovano, a odluke o nabavi donosila je direktorica samostalno. Provođenjem istraživanja postoje li na tržištu i drugi ponuditelji koji ispunjavaju uvjete za nabavu određenih roba, radova i usluga i po kojim uvjetima, mogu se postići uštede i učinkovitije upravljanje javnim novcem. U društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli nema zaposlenika s važećim certifikatom iz područja javne nabave iako je odredbama članka 24. Zakona o javnoj nabavi propisano da najmanje jedan zaposlenik ima važeći certifikat.

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok financijskim planom planiralo je donacije u iznosu 145.000,00 kn. U 2014. dalo je donacije pravnim osobama u iznosu 149.107,00 kn, pojedinačne vrijednosti od 300,00 kn do 70.000,00 kn, te jednu donaciju u naravi. Donacije su dane temeljem pojedinačnih odluka direktora, bez unaprijed određenih kriterija za dodjelu.

Državni ured za reviziju predlaže društvima (Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Niskogradnja d.o.o., Pregrada, Krakom d.o.o., Krapina, Humkom d.o.o., Hum na Sutli) uspostaviti kontrolne postupke radi istraživanja sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima. Predlaže društvu Krakom d.o.o., Krapina uspostaviti potpuni nadzor nad blagajničkim poslovanjem.

Predlaže društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli bagatelnu nabavu obavljati u skladu s odredbama Pravilnika o nabavi roba i usluga. Predlaže društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli osposobiti najmanje jednog zaposlenika za obavljanje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Predlaže društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok utvrditi kriterije za dodjelu donacija, te voditi računa o njihovoj opravdanosti s obzirom na djelatnost.

3.2. Sva društva prihvaćaju preporuke Državnog ureda za reviziju.

Društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok navodi da će do kraja svibnja 2015. donijeti opći akt kojim će odrediti kriterije za dodjelu sponzorstava i donacija vodeći računa o njihovoj opravdanosti.

Društvo Krakom d.o.o., Krapina u očitovanju navodi da je sustav kontrole blagajničkog poslovanja uspostavljen tako da sprječava prijevare. Navodi da bez obzira što blagajnički izvještaj nije potpisan, kontrolu blagajničkog poslovanja provodi referent računovodstvenih poslova, koji obavlja potrebna knjiženja te ispisuje listu knjiženih dokumenata i ovjerava je svojim potpisom.

Društvo Niskogradnja d.o.o., Pregrada u očitovanju obrazlaže kako kontinuirano provodi i promiče aktivnosti za sprječavanje prijevernih aktivnosti i korupcije. Smatra da su uspostavljene unutarnje kontrolne mjere (preventivne i detektivne) za otkrivanje pogrešaka i prijevernih radnji. Sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima i događajima istražuje, a po potrebi donijet će opći akt za reguliranje i sankcioniranje navedenih odnosa.

Društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli navodi da je uvelo kontrolu sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima. Navodi da je uvelo kontrolu postupaka bagatelne nabave na propisani način. Obrazlaže da je u tijeku osposobljavanje jednog zaposlenika za obavljanje postupaka javne nabave (koje bi trebalo završiti u svibnju 2015.).

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJA I OTKRIVANJA PRIJEVARA

Rukovoditelji su obvezni osigurati djelotvoran i učinkovit sustav upravljanja javnim sredstvima i spriječiti da se prijevare pojave u njihovom području odgovornosti. Sprječavanje prijevara podrazumijeva donošenje općih akata i uspostavu standarda kako bi se smanjila mogućnost prijevara, povećanje svjesnosti rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti prijevara kao i njihovu obvezu da izvijeste o sumnji na prijevare, te prepoznavanje rizika i uspostavljanje prikladnih unutarnjih kontrola, kao odgovor na rizike prijevare.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da društva Niskogradnja d.o.o., Pregrada i Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok poduzimaju aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevara. Društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina i Humkom d.o.o., Hum na Sutli poduzimaju aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevara, pri čemu su potrebna određena poboljšanja.

Društva obuhvaćena revizijom donijela su Etičke kodekse kojima su utvrđena osnovna etička pravila ponašanja svih zaposlenika, zabrana davanja i primanja poklona i ugošćavanja te korištenje sredstava organizacije isključivo za poslovne svrhe. Postupci i nadležnosti u donošenju odluka tijela upravljanja društava su utvrđeni društvenim ugovorima, izjavama o osnivanju te drugim pravilnicima. Za donesene odluke tijela upravljanja vode se zapisnici i bilješke, a odluke su prikladno evidentirane. Transparentnost donošenja odluka kod društava Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Niskogradnja d.o.o., Pregrada i Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok osigurana je objavom odluka na mrežnim stranicama u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. Društva Krakom d.o.o., Krapina i Humkom d.o.o., Hum na Sutli nisu u cijelosti osigurala transparentnost jer nisu objavila godišnje planove, programe, izvještaje o radu i financijska izvješća na svojim mrežnim stranicama, a društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Plan i Izmjene plana nabave. U društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok direktor i članovi povjerenstva za nabavu su potpisali izjave o nepostojanju gospodarskih subjekata koji se smatraju sukobom interesa pri zaključivanju ugovora o javnoj nabavi prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, dok članovi nadzornog odbora nisu potpisali navedene izjave. U društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli direktorica i članovi nadzornog odbora su potpisali izjavu o nepostojanju/postojanju gospodarskih subjekata koji se smatraju sukobom interesa pri zaključivanju ugovora o javnoj nabavi, a nisu je objavili na mrežnim stranicama. U društvima Zagorski vodovod d.o.o., Zabok i Humkom d.o.o., Hum na Sutli utvrđene su nepravilnosti u području zapošljavanja.

Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika u pogledu sprječavanja prijevara u trgovačkim društvima obuhvaćenim revizijom utvrđene su dokumentima koji služe kao smjernice zaposlenicima u pogledu etičkih standarda koje su obvezni primjenjivati u svom radu (Pravilnik o radu, Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, Kolektivni ugovor, Pravilnik o unutarnjoj organizaciji društva s opisom radnih mjesta, Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenika, te Etički kodeks). Etičkim kodeksom su utvrđeni i postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevare. Društva su radi postizanja zacrtanih ciljeva, dosljedne primjene propisa te smanjenja rizika prijevare i pogreški, provodila izobrazbu i osposobljavanje zaposlenika u pojedinim područjima poslovanja.

Društva obuhvaćena revizijom donijela su opće akte kojima su uredila funkcioniranje unutarnjih kontrola. Društva Niskogradnja d.o.o., Pregrada i Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok integriranim sustavom upravljanja kvalitetom utvrdila su poslovne procese kojima su uređene pojedine dužnosti, fizičke kontrole, nadgledanje i drugi poslovi, dok je društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok uvelo integrirani sustav upravljanja okolišem. U svim društvima općim aktima uređena je podjela dužnosti i odgovarajuće dokumentiranje. Unutarnje kontrole su oblikovane na način da njihova primjena spriječi prijevare. U društvima Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina, Niskogradnja d.o.o., Pregrada i Humkom d.o.o., Hum na Sutli uspostavljeno je odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Društva obuhvaćena revizijom nisu obvezna ustrojiti unutarnju reviziju. Društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina i Humkom d.o.o., Hum na Sutli nisu ocijenila funkcioniranje unutarnjih kontrola. U posljednje dvije godine društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina i Humkom d.o.o., Hum na Sutli nisu ocijenila specifična područja svog poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara niti su razvila odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljala tim rizicima. U društvu Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok nije uspostavljeno odobravanje financijskih transakcija iznad određenih iznosa. U društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli utvrđene su nepravilnosti u području kontrole izvršenja usluge odvoza komunalnog otpada.

Društva obuhvaćena revizijom su postupcima i tehnikama otkrivanja prijevara obuhvatila sve razine odgovornosti unutar društva. Sva društva redovito nadziru podatke koji se odnose na određena područja podložna prijevari (blagajničko poslovanje, zapošljavanje, obračun plaća i naknada, nabava roba, radova i usluga). Sva su društva općim aktima (Etički kodeks, Pravilnici o radu) uredila zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru, zajamčila su povjerljivost osobnih podataka, anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru, te uspostavila anonimne i povjerljive kanale dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine putem kojih oni mogu ukazati na sumnjive aktivnosti te utvrdila obvezu vođenja evidencije o zaprimljenim pritužbama. Društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok istražuje sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima i događajima, dok društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Niskogradnja d.o.o., Pregrada, Krakom d.o.o., Krapina te Humkom d.o.o., Hum na Sutli ne istražuju. U društvu Krakom d.o.o., Krapina utvrđena je nepravilnost u području blagajničkog poslovanja, u društvu Humkom d.o.o., Hum na Sutli u području bagatelne nabave te u društvu Zagorski vodovod d.o.o., Zabok u području dodjele donacija.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- objaviti godišnje planove, programe, izvještaje o radu i financijska izvješća na mrežnim stranicama u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama (društva Humkom d.o.o., Hum na Sutli i Krakom d.o.o., Krapina), te Plan i izmjene plana nabave (društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok)
- potpisati i objaviti izjave članova nadzornog odbora o nepostojanju sukoba interesa prema odredbama Zakona o javnoj nabavi (društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok)
- objaviti popis gospodarskih subjekata s kojima ne smiju zaključivati ugovore o javnoj nabavi na mrežnoj stranici u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli)

- opći akt (Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta) dopuniti potrebnim brojem izvršitelja za svako pojedino radno mjesto (društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok)
- provoditi zapošljavanje na temelju javnog natječaja (društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok i Humkom d.o.o., Hum na Sutli)
- ocjenjivati funkcioniranje unutarnjih kontrola, ocjenjivati specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevara, kao i razvijati odgovarajuće protumjere i akcijske planove kako bi upravljalo tim rizicima (društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Krakom d.o.o., Krapina, Humkom d.o.o., Hum na Sutli)
- donijeti opći akt (pisane procedure) o odobravanju financijskih transakcija iznad određenih iznosa (društvo Komunalno-Zabok d.o.o., Zabok)
- uspostaviti sustav kontrole obavljanja usluge odvoza komunalnog i kontejnerskog otpada (društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli)
- uspostaviti kontrolne postupke radi istraživanja sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima (društva Zagorski vodovod d.o.o., Zabok, Niskogradnja d.o.o., Pregrada, Krakom d.o.o., Krapina, Humkom d.o.o., Hum na Sutli)
- uspostaviti nadzor blagajničkog poslovanja (društvo Krakom d.o.o., Krapina)
- provoditi postupke bagatelne nabave na način propisan Pravilnikom o nabavi roba i usluga (društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli)
- osposobiti najmanje jednog zaposlenika za obavljanje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi (društvo Humkom d.o.o., Hum na Sutli)
- odrediti kriterije za dodjelu donacija te voditi računa o njihovoj opravdanosti s obzirom na djelatnost (društvo Zagorski vodovod d.o.o., Zabok)

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba navedenih preporuka pridonijela sprječavanju i ranom otkrivanju prijevara, te postizanju boljeg upravljanja javnim sredstvima i većoj transparentnosti i odgovornosti.